

اداره مخصوصه

درسعادتده ياب على جوارنده

محل اداره :

مُتَابَعَاتُ قُرْبَانِ

اخطار :

مسئله گزده موافق آثار جديده مع المنونيه
قبول اولنور
درج ابدله بن آثار اعاده اولنور

دين، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتدن و سياسياتدن وبالخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئون اسلاميه دن
بمحت ايدر و هفته ده بردفعه نشر اولنور.

درسعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

صاحب و مؤسلى :

ابوالعلا زين العابدين — ح. اشرف اديب

تاريخ تاسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

قيرله دن مقوا بورو ابله كوندربليسه سنوى
۲۰ غروش فضله آلنير

آپونه بدلى
سنه لى ۸۰
التى آيلنى ۴۰
غروش »

هر طرف ايجون

و مقهور، و مزیات ترقی و تمدن مهجور، بر حال فلاکتده کوررایسه ارتق حیت طمارلری طورماز . قلبنه سکونت کلز . بر لحظه راحتده استقرار ایده مز . بتون حیاتی وجود ملته عارض اولان او فلاکتک تداویسنه حصر ایدر . چاره ساز اوله مازسه یأسندن اولور کیدر . ایشته بو عقیده بتون ملترک منتهای تمدنه وصولی ایچون اک صادق ناصری ، طلب علوم و توسیع فنون ایله ابداع صنایعده اک مؤثر مروجی در . بر آسر مجبر ، برولی عادل ، بر مستابد قاهر دن زیاده ملتی منازل عالیه و مقامات رفیعیه ایصاله قادر در .

قلبنده بو اعتقاد مفقود اولان بر قومک حیاتی تأمل ایدکنز . اطوار و افعالنده فتور ، هم و مساعیدسنده قصور ، قوتلرینک ضمه تبدل ، ممالککترینک فتر و مسکننه مقر اولدیغنی کوره جک ، و ذلت و سفالت اوچور و مارندن یوارلتمقده اولدقلرینه اجیه جقسکنز . هله جهلاک تسلط و تحکمی ایله کندیلرینی ملل سائره دروننده طوتانلرک وای حالنه .

مرحوم شیخ جمال الدین افغانی

مصر مفتیسی مرحوم شیخ محمد عبده نك استادی

مترجمی

طربزون مبعوثی خطیب زاده امین

شریعتہ خدمت : مجله جمعیتی

(صراط مستقیم) ده اجتهاده دائر نشر اولنان مقاله لری تعقیب ایدنلر لزوم تشکیلی مجلس مبعوثانجه قرار کیر اولان مجله جمعیتک اهمیتنی تقدیر ایدرلر .

مجلسمیزک بو تصویری عصر لردن بری عالم اسلامی تعالیدن ترقیدن محروم براقان بر داء عضالک تشخیص ایدلش اولدیغنی کوستریر . شریعت مبعوله مزک سعادت دارینمیزی تمامیله تکفل ایتمش اولدیغنه قانع و مطمئن بولندیغمزدن معاملاتمیزک کافه سنی حکم شرعی به ربط ایتک نتیجه مسعدت بخشاسنی تأمین ایده جک اولان بو تشبثی عالم ایمان عظیم مسرتلرله قارشولایه جقدر .

آرتق بو کون انکار اولمز حقیقتلردندرکه شرع شریفه انسال متأخره نك جدیر تقدیر بر خدمتی سبق ایتماشدر . بالعکس شان و شرف مؤبدینی اخلاسه یاتمهک ایچون نه یابلحق لازم کلورسه جاهل دوستلر هان هپسنی اجرادن چکنماشدر . صوک وقته مؤسفهده بمض صافدلرک حرکات فسادیه به اشتراکی بو قیلدن دکلیدر ؟

شریعتہ خدمت امنیه سی بر نیت مبعوله در بونی تقدیر ایتیه جک صاحب ایمان تصور اولنه مز . فقط خدمتک یولنی بیلمک لازمدر . بعض منافقلرک مؤمنلر آره سنه تفرقه دوشورمک مقصد ملعو . نانه سیله متجاسر اولدقلری بر طاقم نفاق جو و فساد آمیز نشریاته

ربط قلب ایلمکله بو خدمت ایفا اولنه مز . زیرا دوشونملی یز که معین و مشروع بر نتیجه تأمل ایدلمکسزین وقوعبوله جق نشبثلر هر زمان خیبتہ محکومدر .

بر کره ایستیلان شیء ، تأمل ایدیلان غایه معلوم اولملی و اکا کوره او نتیجه بی اعداد و تأمین ایدرجک اسباب ، مقدمات تریه ایدلملیدر غایه شریعتہ خدمت اولنجه بو خدمتک نه صورتله ایفا اولنه جنی دوشونلملیدر . بو کون اعتقاد مزجه شریعت مزه خدمت ازمنه اخیرده حدوئی یافته اوله رق بر حکم شرعی به ربط ایدلمکسزین یک چوق دین قارداشلر مز طرفندن یاییله کلکده اولان و عامللرنجه دائما احتیاج و ضرورتندن بحث اولنان افعال و معاملاتک امکان و ارسه ولوکه بر قول ضعیفه مبتنی بولانسون حکم شرعی به ربط اولنمسنی ، اولمادینی تقدیرده حقیقت حلاک بتون دین قارداشلر مزه اعلان ایدلمسنی تأمین ایده جک اسبابی تهیسه ایله اولور . زیرا خلقک افعالندن بر قسمی خارج از شریعت قاله جقنه او افعالک ولوکه قول ضعیف ایله اولسون شر . یعتده داخل صورتیله یابلمسندہ کی فوایدی تقدیر ایتیه جک بر محب شریعت تصور اولنه مز . ایشته تشکیل اولنه جق مجله جمعیتک مساعیسندن بز بویله نافع ثمره لر بکلوروز .

شبهه یوقدرکه بو وظیفه مهمه بی درعهده ایده جک ذواتک هر صورتله وثوق و اعتماد شایان صالح ، متقی ، ورع ذوات محترمیدن اولسنه بغایت اعتنا اولنه جقدر . حتی بو باده یالکز ممالک محروسه عثمانیهده بولنان فقهاء عظام ایله اکتفا اولنیرق اسلاملرک توطن ایدلکاری قطعات و ممالکک کافه سنده اشتهار ایدن کزیده فقهانک دخی دعوت ایدیله جکنی امید ایدیوروز بویله بر هیئت عالیه ال برلکیله کیجه لی و کوندوزلی چالیشهرق بشریتک احتیاجات حقیقیه . سنک کافه سنی الی ماشاء الله تعالی تأمین کافل و کافی اولان شرع مینمزک قواعد مبعوله سنی و رخص و عزائم حقنده کی نقاط نظرینی تدقیق ایدرایسه بو مساعی شبهه سز بتون انسانلر ایچون بر اساس سعادت احضار ایده جکدر .

زیرا شریعت مز معقوله ذره مانافی اولمادینی کی بالعکس تضایای عقلیه نك اصابتی حقنده قلبی تأمین ایده جک بر ماهیت جلیله بی حائر در . عقول بشر متفاوت اولدیغندن هر معقول کوریلار شیتک وهاله اصابتی ادعا اولنه مز . شریعتہ موافق اصابتی حقنده امنیت بخش اولور . بو قبیل خدمتلردرکه شریعت مزک ماضیده اولدینی کی مستقبل ایچونده اقوام فاضله نك حقوق مدنیه سنه بر منبع فیوضات اولدینی سعادت بزه کوستریر . باخصوص بویله بر جمعیتک باب مشیخته انقادی عالم اسلام ایچونده یک نافمدر . مقام خلافت اولان مربوطیت معنویه بر قاندها کسب تقویت ایدر . فقهاء مشار الیه مک عربجه به وقوفلری طبیعی اوله جنندن مخالفت السنه کی محاذیر متصور دکلدر . شونیده اونوتاملی یز که شدائد استبداد خلقده کی حس استفتانک تجلیاتنه مانع اولمش و سلطان عبدالعزیز خان مرحومک خلی حقنده کی فتوای شریفک ایراث ایدلیکی دهشته خلقه فتوی کله سنی تلفظ

سیده بو خصوصه آتیه حق خطوات مهمه دندر. کوکل ایستکه تشکل ایده جک مجله جمعیتی استخلاف ایله جکی جمعیت سابقه نك بر اثر مبروری اولان تفریق وظائف لایحه سی احکامی احیا ایده رك دور مشتموم استبدادك بوباده کی تقییداتی استیصاله موفق اولسون .

بو کون پك چوققلرنجه معما کی تلقی ایدیلان تفریق وظائف حتمه کی تذکره سامیه معلومه ایله بوکا اساس اواسی اقتضا ایدن لایحه مذکورہی عیناً نقل ایدرک دور سابقك شرع شریفه قارشی روا کوردیکی اهانتك درجه سنی کوسترمك ایسترم :

مجله جمعیتك تفریق وظائف حتمه کی لایحه سی صورتی :

« دعاوی شرعیہ مسائل شرعیہ توفیقاً فصل وحسم اولنان دعوالدر دعاوی شرعیہ نك انواعی تعیین مسائل شرعیہ نك انواعی تعیین ایله حاصل اولور محاکمه لزومی درکار اولان مسائل شرعیہ باشلوجه مناکات و عقوبات و معاملات قسملرینه منقسم اولمغله اقسام ثلاثه مذکورہ نك انواعی بر وجه آتی بیان اولنور :

مناکاتہ متعلق مسائل شرعیہ ایکی نوع اولوب نوع اولی نکاحه و نوع ثانسی طلاقه دائر اولان مسائل شرعیہ درکه نکاح و طلاقه متعلق بالمله دعاوی اشبو مسائله توفیقاً فصل وحسم اولنور و عقوباته متعلق مسائل شرعیہ دن محاکم شرعیہ جه لزومی اولان قصاص و دیتہ دائر مسائل اولوب بین الناس بونلره متعلق تگون ایدن دعاوی دخی مسائل مذکورہیه توفیقاً فصل وحسم اولنور. معاملاتہ متعلق مسائل شرعیہ نك انواع کثیره سی اولوب بونك اکثریسی مجله احکام عدلیه ده ذکر و بیان اولمش اولمغله مجله ده اولیان مسائل شرعیہیه توفیقاً فصل وحسم اولنور جق اولان دعاوی شرعیہ نك انواعی بر وجه آتی تفصیل و بیان اولنور شویله که غائب و مفقود و وقف و وصیت و میراثه متعلق تحدرت ایدن دعاوی امور مذکورہیه دائر کتب فقهیه ده مسطور اولان مسائله توفیقاً فصل اولنور نته کیم مجله احکام عدلیه نك حاوی اولدیغی مسائل شرعیہیه متعلق بین الناس تگون ایدن دعاوی شرعیہ دخی ذکر اولنان مسائله توفیقاً فصل وحسم اولنور .

دعاوی نظامیه نظام مخصوصه توفیقاً فصل وحسم اولنان دعوا لر درکه بونك انواع مشهوره سی بر وجه آتی بیان اولنور :

تجارت و جزا قانوننامه هایونلرینه توفیقاً فصل ورؤیت اولنان دعوالرایله گذشته و ضرر و زیان و التزامات و قونطوراتو نظامنامه سنك مجله احکام عدلیه نك کتاب اجاره سیله حکمی منفسخ اولیان ماده متعلق بین الخلق تگون ایدن دعوالر هپ دعاوی نظامیه در .

والحاصل دعاوی شرعیہ مجله احکام عدلیه ایله سائر کتب فقهیه ده مسطور اولان مسائله توفیقاً فصل وحسم اولنان و دعاوی نظامیه انجق نظام مخصوصه توفیقاً فصل ورؤیت اولنان دعاویدن عبارت اولمغله دعاوی شرعیہ و نظامیه نك بوجهله تفریقی بوباده محاکمه لازم کلان اصلاحاتك اجراسی تذکر اولمغله اولوجهله ایضای مقتضاسی باینده محمد نوری ، احمد خالد ، السید احمد حلمی ، سیف الدین ، احمد جودت ، عبدالستار ، عمر حلمی ،

ایتدیره میه جک درجه لرده خاقان مخلوع عبدالحمید جانبدن ارائه شدتی استلزام ایلمش و صوک بطن ایشته بویله بر شدت ایچنده پرورش باب اولمشدر . بنا برین بطن اخیر محصولری محطلرند، فتوایه دائر بر شی ایشتمیه ایشتمیه الهمهم بر عنصر سعادت و سلامتدن محروم بولنیورلر . یوماً فیوماً افئده ناسده منقرض اولمق استمدادینی ارائه ایتمکده اولان حس استفتایی اویندیره جق تشبثاتك زمانی حلول ایتمش اعتقادنده یز. لله الحمد و المنه بوکون سوکلی وطنمز علائق استبداددن تمامیه تجرد و تطهر ایتمشدر . بوکون مملکتده حاکمیت ملیه بتون معناسیله منجلیدر . مستبد و مرتجعله صوک ضربه تنکیل دخی ایندیرلمشدر . خلقمزک سویه اخلاقی ایسه نومید اوله جق درجه ده دکلدرد . هر کسده افعال و حرکاتی شریتمه تطبیق خصوصنده بر آرزوی فطری واردرد . همان هر هفته بووادیده آله گلکده اولدیغمز سؤال ورقه لری بو حقیقی بزه لایترزل برقناعت وجدانیه ایله تسلیم ایتدیر . یور . زوالی خلقك فنوا خانه عالییه مراجعتله مشکللرینی حله امکان بولدیغی کندیلرینه کوستره جک بر دلیلدن محرومیتلری واضحاً آکلشیلور . شوورقه لر میانده هر کسجه معلوم ظن اولنان مسائل حتمه ده سؤالی تضمن ایدنلری واردرد . بو احوال شبهه سز دور مشتموم استبدادك خلقه فتوی طریقئی اونوتدیرمق خصوصنده کی مساعی متوالیه لیمان سنك نتایج مؤسغه سیدر . انسان بونلری دوشو . نیورده حادثه اخیره ده بزی تکرار پنجه استبداده آتمق تشبث لیمان سنده بولنانلرک نه درجه عظیم اولورسه اولسون خیتلریله تشفی صدر ایده میور . متسلی اوله میور .

بعضلری استفتا جوابلرینك تاخیری احتمالنندن اندیشه ناك اولیورلر فقط بو تاخیرك اسبابی نقل تحریسنه مأمور ذواتك محدودیتی اولسه کرکدر . مع مافیه بوباده بز اندیشه یه محل کوره میورز . زیرا تخصیصات علمیه نك تقسیمنده رتبه دن زیاده خدمت کوزدیله رك شووظیفه مبروره یه حصر وجود ایدن ذوات محترمه ترفیه و عددلری تکثیر اولنورسه بو محذور طبیعتیه بر طرف اولور . برده هر شهر قری ابتدا سنده کچن بر آیی ظرفنده و یریلان فتوالردن متشکل بر رساله نشری پك چوق فوائد تأمین ایدر .

زیرا خلق اورساله ده فتوالری کوره رك کندی شهبانه مائل اولانلرده اشکالی حل ایدر و کندیسنده ده استفتا ایچون آرزو اوینیر شو صورتله معاملات ناسك احکام شرعیه دائره سنده جریانی غایه مسعوده سیده بالتدریج وصول بولور . شایان تشکر درکه مجلس مبعوثانمز بو غایه طوغری ایکی مهم خطوه آتمشدر . برنجیسی : بیان ایتد . یکمز وجه اوزره مجله جمعیتك واسع بر مقیاسده اجاسی امرنده کی تشبث نافیدر . ایکنجیسی : محترم مبعوثان مرکز احکام شرعیه یه خدمته دائر اولان عزملرینك بو سنه وضعنه موفق اولدقاری قانونلرده کی تجلیاتیدر . ایشته بو کی مفید و ثمره بخش مساعی ایله افتخار ایتدی . و جمله ال بر لیکله چالیشه رق اوغایه مسعوده یه تقرب ایلملی یز . تفریق وظائف نظامنامه سنك شکل حاضرنده کی سقامتک ازاله .

۲۲ ربیع الاول سنه ۱۲۹۸ تاریخلی اولان بولایجه طول مدت مهجور براقلدن صکره ۲۴ جمادی الاخر سنه ۳۰۵ تاریخده شکل غریب آتی بی اکتسا ایلمشدر :

تذکره سامیه صورتیدر:

«محاکم شرعیه و نظامیه وظائفک تفریق اولنماسندن متحدث مشکلات کیندکجه تزايد ایتمکده اولدیغندن وظائف مذکورہ تک تفریق و آیینی لازمه دن کورنمسنه . بنی شرعاً فصل وحسمی ایجاب ایدن دعاویدن طلاق، نکاح، فقه حضانه، حریت، رقیق قصاص، دیت، ارش، غره، حکومت عدل، قسامه، غائب، مفقود، وصیت، میراث دعوالرینک محاکم شرعیه و تجارت و جزا و بلادور گذشته و نظاماً لازم کلان ضرر و زیان و التزام بدلاتیسه قونطوراتو دعوالرینک دخی محاکم نظامیه ده فصل ورؤیتی و بونلردن ماعداسنک طرفین راضی اولدقلری حالده محکمه شرعیه ده اولدقلری صورتده محکمه نظامیه ده رؤیت و فصل ایدلسی خصوصه مجلس مخصوص وکلا قراریله بالاستیدان اراده سنیه جناب پادشاهی شرف متعلق بیوربله رق الخ»

بو تذکره ۲۶ ذی الحججه ۳۰۵ تاریخده مجله جمعیتنه حواله اولنمش و ۱۹ صفر ۱۳۰۶ تاریخده مجلس تدقیقات شرعیه ده کوند. ریلوب مجلسجه بونک ترویججه امکان و لزوم کورومامکله برابر استبدادک قواعد اساسیه سندن اولان اداره مصـلحت جهته کیدیلهرک اختیار سکوت ایدلمشدر.

دور مشـئومک بو قبیل مغلطه لرینه بودور کزین مشروطیتده اولسون بر نهایت ویرلمیدر. تذکره تک نصـ من ایلدیکی تقییدات قانون اساسینک صراحت مخصوصه سی وجهله دینی اسلام اولان عثمانلی حکومتی شخصیت معنویه سنه شین آوردر.

مع مافیه بزم شو صیرالرده کزیده دقت ایدم جکمزشی بو قبیل تشبثات نافه یی خبط عشویه چور مامک خصوصنده کی تیقظ و بصیرتمز اوله جقدر. بوده اتحاد ایله و هر درلو تفرقه دن مجانبته اوله بیلور یوقسه برریمزک حسن نیتدن ناحق بر شه نیر ایه سک هم بر شیشه موفق اولماز و همده اوامر سبـحانیه یه و وصایای پیغمبری یه مخالف حرکتمده بولنمش اولورز. اخلافزده اک مساعد زمانلرده المزه کچن اک مهم فرصتلی عصرلردن بری معلولی بولندیغمز داه تفرقه یه فدا ایتمش اولمقلغمزدن طولایی بزى بیلیم نه نام ایله یاد ایدرلر. ایشته بورالرینی دوشونملی و دائماً بیلیملی یزکه جناب حق حسن نیتله چالیشانلرک معینیدر.

ماردینی زاده :

ابوالعلا

علی مرتضی افندی مسئله سی

مابعد [۱]

نه اقتدار نه قوتله منع ایدیورسکز بنی هم بوریاسته عأندر .

[۱] حلب مبعوثی مصطفی افندیکن مجلس مبعوثانده کی افاداندن مابعددر .

طوغریدن طوغری یه (دوام ، دوام صدالری) (سوز کسلماز صدالری) اولکی کونکی حسیاتکنزله شیمدیکی حسیاتکنز اراسنده کلی فرق کوربورم سویلتمه یکنز بشقه سوزلری ... نظر یالکنز برسنده نشأت ایدنلر میانندن ایستدکلرینی ترجیح ایدم بیلورلر . یکریمی ذات برصنفده انلردن برینی ترجیح ایدم بیلور . فقط سنین عدیده و متنوعه ده نشأت ایدنلردن صکره کنی اولکننه ترجیح ایتک صلاحیتی هیچ بر زمان حائز اوله ماز . چونکه هر بری مکتبدن برر شهادتنامه ایله چقیورلر . بعض ذوات که افندی حضرتلری معلمک صفتیه مهری بولنور .

مکتبدن با شهادتنامه نشأت ایتمشلر . نظر قانونده حقیقته او علوم و فنونک پروغرامی داخلمده بولنان علومک کافه سنک عالمی اولمق اوزره اوزات طانیلور . واقما عقول بیننده تفاوت واردر . برصنندن نشأت ایتمش اشخاص میاننده تفاوت اولور . لکن بونلرک مکتسبات تحصیلیه سی عادتاً بر درجه ده عد اولنمشدر . عقلاً ، حکمه ، قانوناً بویله در . تشکیل محاکم قانوننک الی بشننجی ماده سنی تعقیب ایدن ماده بومعروضاتی تأیید ایدیور . یعنی مکتبدن چیقسانلرک حق حاکمیته لایق اولدیغنی تصدیق ایدیور . کوچک ، بیوک دیمیور اورده . اگر بویله اولماش اواسه ایدی ، نظارده ایستدکلرینی ترجیح ایدرک تعیین ایتمش اولسه لردی اولکبارله کندیلری ایچون برسب ، رجحان ، برمسک تعییننه مقتدر اولسه لردی و مکتبدن خروج ایتک ، شهادتنامه احراز ایتمه تک نه فائده سی قالیردی بیلمام . بز علی مرتضی افندیکن محمود اسعد افندی حضرتلرینک همشیره زاده سی اولدیغنی روایت و مسموعاته استناداً سویلیورز و حق دمنده سویلدیکم کچی برچوق زمانده دولتخانه لرده قالدیغنی برابر بولندیغنی سویلدیلر ، اگر بویا کلش ایسه بونی بیلمام . فقط بو کون مکتبک ۱۴ نجی ۱۵ نجی ۱۶ نجی ۱۷ نجی ۱۸ نجی ۱۹ نجی سنه لرده نشأت ایتمش اولان قرق قدر اصحاب حقوقک حقوقی پایمال ایدرک و بونلرده سنین و فیره دنبری عدلیه یه منتسب اولور محاکمه ضبط کاتی کچی بیلمام نه کچی خدمتلرده مستخدم اولدینی حالده علی مرتضی افندیکن ۲۰ نجی سنه طلبه سندن ، مأذونلردن اولدینی حالده ترجیحاً تعیینی ظن ایدرم نه عقل قبول ایدر نه ده قانون قبول ایدر نه ده منطق قبول ایدر . تشکیل محاکم قانوننک ۶ نجی ماده سنده انتخاب انجمنک سکرذاتدن مرکب اولمسی لزومی بیان اولنیور . شو قدر که اکثریتک کفایتنه دائر بر اشارت و صلاحیت یوقدر بوسکز ذات تماماً موجود اولمدیجه انتخاب صلاحیتی حائز اولمادینی قطعاً بیان اولنیور . محکمه اعضالری ده عدلیه نظارتی رؤسای مأمورینندن اوچ رئیس اوله حق صکره محکمه استیناف و یا تمیزدنده اوچ اعضا آلله حق بونک طوینی سکرزه بالغ اولیور بونلرک جموعی اجتماع ایتدیجه برقرار ویره مز . علی مرتضی افندیکن تعییننه دائر شکل ایدن انجمنده یالکنز الی کشی بولنمشدر . انجمن عدد قانونیسندن نقصان اولدینی حالده شکل ایتمش بوالتی ذات کیمدر . بریسی وکیل افندی حضرتلریدر که ذاتاً آنک ریاستی